

Vázsonyi Tiborné Majálison

Ez anyám és az Egyenruházati és Felszerelési Vállalat dolgozói 1950-ben, egy majálison a Városligetben. Anyám az álló sorban, a kép bal szélén főkötőben áll. Anyám a háború után nagy tüzesen, végre nem illegális kommunistaként, hanem a párt harcos tagjaként, elkezdte szervezni a Nőszövetséget. Egyik alapítója volt az itteni Nőszövetségnek [Magyar Nők Demokratikus Szövetsége], és mint ilyet, berakták őt az Egyenruházati Vállalathoz gazdasági-szociális vezetőnek. Tehát őhöz tartozott a konyha meg az úgynevezett munkásjóléti intézmények. A baj csak az volt, hogy az Apró Antalnak a sógora volt ott a párttitkár, és miután az kivételes elbánást kívánt, azt kívánta, hogy neki fölhozzák az ebédjét, külön főzzenek [Apró Antal (1913--1994) -- politikus, miniszter]. Anyám meg: 'Mit fognak itt külön főzni, majd zabáld az, amit a többiek!' Ez elég volt ahhoz, hogy följelentették anyámékat. A koncepció az volt, hogy az anyámék üzérkednek meg feketéznek. Házkutatást tartottak, ahol megtalálták azt a fegyvert, amit én már rég elfelejtettem. Az anyámat kizárták a pártból. Ez az anyámnak volt rettenetes, egy életen át a mozgalmat szolgálta, és aztán rá kellett jönnie, hogy a dolgok nem olyanok, mint amilyenek látszanak. Kezdetben az anyám a Rákosiban nagyon bízott. De aztán, amikor átesett ezeken a koncepciók perkein, akkor rájött, hogy a Rákosi csak egy báb. Azt sem tartotta nagy szerencsének, hogy zsidó származásúak. A Gerő (Singer) Ernő [lásd: Gerő Ernő] például az apámnak a gimnáziumban osztálytársa volt. Az Illés Béla az apámnak mindaddig jó barátja volt, amíg a Vázsonyi Vilmosnak volt a személyi titkára. És amikor visszajöttek ide, akkor nem akarta az apámat megismerni. A Vörös Hadsereg őrnagyaként jött vissza, ő írta a 'Vígszínházi csata' című memoárt. Ő volt a Vörös Hadsereg itteni lapjának a főszerkesztője. De persze ő avval nem dicsekedett, hogy annak idején az antibolsevista Vázsonyi Vilmosnak volt a személyi titkára. Az anyám aztán a legkülönfélébb helyeken dolgozott. Dolgozott szövetkezetekben, aztán egyrészt volt kereskedelmi gyakorlata, másrészt volt egy fényképészegédi oklevele. És közben folyton harcolt azért, hogy visszavegyék a pártba. Mert borzasztónak tartotta, hogy őt kizárták. És a sors úgy hozta, hogy -- ha jól emlékszem -- 1956 után apám egyszer elment a Rácz Fürdőbe fürödni, és ott összeakadt a Kiss Károllyal [Kiss Károly (1903--1983) -- politikus, 1946-tól haláláig magas állami és párttiszségek betöltője volt. -- A szerk.]. Valamikor ők együtt laktak Angyalföldön, a feleségével az anyám jóban volt. Ott a

medencében összeakadtak és elbeszélgettek, és az apám elmondta, hogy az anyámnak mennyire fáj, hogy kizárták. A Kiss Károly azt mondta, hogy utánanéző, és azt hiszem, két hét múlva az anyámat rehabilitálták minden további nélkül. Senki se tudta ugyan megmondani, hogy miért zárták ki. Úgyhogy, ha jól emlékszem, az anyámat 1958-ban vagy 1959-ben visszavették a pártba, és megint nagyon boldog volt.